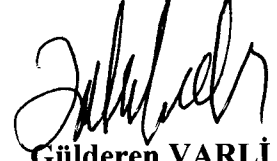

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

Cezaevlerinde yaşam hakkı başta olmak üzere tutuklu ve hükümlülere yönelik hak ihlalleri artarak devam etmektedir.

Yaşanan hak ihlalleri ile sık sık gündeme gelen; Bafra T Tipi, Samsun Kavak S Tipi, Giresun Espiye L Tipi, Trabzon Beşikdüzü T Tipi, Bayburt M Tipi, Erzurum H Tipi, Erzurum Dumlu 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli, Rize L Tipi ve Erzurum Oltu T Tipi cezaevi Van Barosu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) ve Tutuklu ve Hükümlü Aileler ile Yardımlaşma Derneği (TUHAY-DER) tarafından ziyaret edilmiştir. Tutuklu ve hükümlülerle görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda yaşanan hak ihlallerine dair 18 Temmuz 2023'te açıklanan raporda; sağlığa erişimde sorunların yaşandığı, kitap sayısına 3 ile 10 kitap arası kota uygulandığı, birçok cezaevinde Kürtçe kitapların verilmediği, gerekli hijyen koşullarına uyulmadığı, kantindeki fiyatların çok yüksek tutulduğu, cezaevlerinin tamamında pandemiden ötürü yasaklanan kurs atölye spor vb. etkinlikler pandemi bitmesine karşın halen yasaklı olduğu, yapılan rutin oda aramalarının amacı dışına çıktığı açıklanmıştır.

Rapora göre, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Enes Bilgen'in böbreklerinde sorun olduğu, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Aziz Yalçın'ın Crohn hastası olduğu, Giresun Espiye L Tipi Cezaevi'nde tutulan Yahya Güneş akciğer kanseri hastası olduğu bilinmesine rağmen sağlığa erişim hakları ihlal edilmiştir. Onlarca hasta tutuklu ve hükümlü hastane sevklerinde ağız içi aramaya maruz bırakıldığı için tedaviye erişememektedir.

Bu Bağlamda;

1. Bafra T Tipi, Samsun Kavak S Tipi, Giresun Espiye L Tipi, Trabzon Beşikdüzü T Tipi, Bayburt M Tipi, Erzurum H Tipi, Erzurum Dumlu 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli, Rize L Tipi ve Erzurum Oltu T Tipi Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine dair bilginiz var mıdır?
2. Bakanlığınızın; Bafra T Tipi Kapalı cezaevi, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevi ve Giresun Espiye L Tipi Cezaevi'nde bulunan hasta tutuklu ve hükümlülerin sağlık hakkının sağlanması için bir çalışması ne zaman olacaktır?
3. Raporunda açıklanan Cezaevlerinde bulunan hasta tutuklu ve hükümlülerin gerekli tedaviye erişmeleri önündeki engeller nelerdir? Bu engellerin gerekçesi nedir?
4. Cezaevlerinde tutulan hasta tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır? Hasta tutuklu ve hükümlülerin kaç sağlık hakkına erişememektedir?
5. Van Barosu, ÖHD ve TUHAY-DER'in raporunda kaydedilen; yemeklerin yetersiz ve niteliksiz olmasının, kantindeki yüksek fiyatlarının, sık sık yapılan oda aramalarının, etkinliklerin yapılmamasının ve kitap sınırlanmalarının gerekçeleri nelerdir?
6. Cezaevlerinde yaşam hakkı başta olmak üzere tutuklu ve hükümlülere yönelik hak ihlallerinin önlenmesine dair bir eylem planınız var mıdır?